

Pohled na Bratřský dvůr od silnice před domem čp. 9 (pohlednice z roku 1926)

Pohled ze stejného místa po 65 letech (V. Vajay, 1991)

Minulost a historická místa Pavlova

Novokřtění v Pavlově

První zmínky o novokřtěncích ve zdejší kraji máme z roku 1524. Tehdy po prohrané selské válce se do našeho kraje uchýlili předáci novokřtěnského hnutí ze Švýcar v čele s vůdcem Baltazarem Hubmeierem. Novokřtění byli radikální sektou, která neuznávala křest dětí, dospělí se podrobovali novému křtu, odtud název novokřtění – znovu pokřtění.

Novokřtění byli německé národnosti, nemísili se s ostatním obyvatelstvem a žili v komunách. Základní jednotkou u nich nebyla rodina, ale obec, která vlastnila majetek společný všem. Hospodařili společně, měli společné vedení domácnosti, společná obydlí a dílny.

Proslavili se hlavně svou pílí, byli dobří rolníci, vinaři

Pohled na bratrský dvůr v Pavlově. Vpravo dům čp. 174 (staré číslování), kde bydlela po r. 1945 rodina Krškova.

a řemeslníci, jako tesaři, zedníci a podobně.

Jejich hlavním sídlem byl Mikulov, pak Nové Mlýny. Měli své domy i v okolních obcích, v Hustopečích, Kurdějově, Mušově, v Perné, Popicích, Šakvicích, v Dolních Věstonicích, ve Vlasaticích, Strachotíně a také v Pavlově.

První zmínky o novokřtěncích v Pavlově máme z r. 1543.

Zakládali tak zvané bratrské dvory, kde domy byly stavěny do čtverce, v nichž se večer shromažďovali ke zpěvu habánských písní. Jejich bohoslužby byly jednoduché a byly konány volnými „služebníky slova“. Král a katolická církev se snažili pro jejich radikální názory vypudit je ze země, šlechta je však chránila pro jejich hospodářský význam.

Roku 1622 byli z Moravy vyhoštěni a našli útočiště na Slovensku, hlavně v Sobotišti, Levárech a v Brodském.

Bratrský dvůr v Pavlově byl vybudován na místě nad

nynějším hřištěm. Skládal se z 8 domků, které byly do roku 1945 zcela obydleny, od roku 1945 jen z části.

Dům čp. 174 (staré číslování) obývala po r. 1945 rodina Krškova. Proto dodnes často slyšíme označení „hřiště pod Krškovým“. Tato významná historická část Pavlova byla v letech 1955–1960 zcela zlikvidována. Zůstalo jen prázdné, neudržované prostranství, kde mládež občas (8. května) oslavovala táborákem ukončení 2. světové války.

Budova Obecního úřadu v Pavlově byla roku 1617 postavena novokřtění.

Pavlovská cihelna

Jílovitá půda ve zdejší oblasti dávala možnost vyrábět kvalitní cihly.

Pavlovská cihelna, která se nacházela pod Jelením rohem u klenčického potoka v blízkosti milovického lesa, byla původně majetkem mikulovské vrchnosti. Teprve roku 1579 přešla cihelna do majetku obce.

Ročně se zde vyrábělo kolem 60.000 cihel.

Pálilo se 3x do roka, vždy po 20.000 kusech. Pro jejich dobrou kvalitu byly vždy v celém okolí hojně žádané.

Cihly, pálené v PAVLOVSKÉ CIHELNĚ o rozměrech 30x15x7,5 cm, měly uprostřed znak „P“, což znamenalo Pavlov.

Ještě dnes můžeme na zřícenině hradu objevit cihly s tímto znakem. Jelikož obec nevlastnila les a veškeré dřevo k pálení se muselo kupovat, byla výroba cihel v Pavlově velmi nákladná.

Nové, moderní kruhové cihelny, které vznikaly v Bulharech, Lednici, Mikulově a Hustopečích, vytlačily postupem času staré polní cihelny. Tak zanikla i pavlovská, která nebyla z provozně finančních důvodů schopna konkurovat moderním cihelnám.

Pavlovská cihelna, která se nacházela v blízkosti milovického lesa.

Minulost a historická místa Pavlova

Posledním cihlářem v Pavlově byl Klose, který pocházel z Dolních Věstonic.

V objektu cihelny se nacházel i byt, který byl i po zrušení cihelny až do dubna 1945 stále obydlen. Posledním nájemníkem byl Josef Gerlinger, jehož manželka byla v dubnu 1945 zastřelena ruskými vojáky. Po roce 1945 se postupem času cihelna i s bytem rozpadla. Dnes lze spatřit jen zcela nepatrné zbytky kdysi proslulé pavlovské cihelny.

Pec na pálení vápna

Ze starých listin se dozvídáme, že už před několika stoletími byla v Pavlově pec na pálení vápna. Také v urbáři mikulovského panství z roku 1574 je zmínka o existenci této pálenice.

Pec, kterou měli naši prarodiče ještě v paměti, byla postavena několik let po třicetileté válce.

Pec byla kruhová, šedesáticentimetrová obvodová stěna byla kamenná a klenba byla cihlová. Vnitřní průměr pece byl 6 metrů, stejný rozměr měla i výška. Do vnitřku pece vedly dva vchody. K dolnímu vchodu byla přistavěna menší kůlna, která sloužila jako výdejna vápna. Z bezpečnostních důvodů obepínaly pec čtyři pásy o šířce čtyři couly a půlcoulové tloušťce. Byly umístěny nad jejím horním vchodem. Po naplnění kamenem byla pec zazděna, pokryta hlinou a zapálena. K vypálení vápna, které trvalo 20 až 25 dní, se používalo převážně odpadové dřevo, které se vpravovalo do ohniště dlouhými vidlemi. Průduchy ve stropní klenbě zajišťovaly řádné hoření.

Mikulovské panství zaměstnávalo tehdy v Pavlově dva vápeníky. Ještě před 150 lety bylo vápno z Pavlova velmi žádáno pro svou dobrou kvalitu. Posledním vápeníkem v Pavlově byl František Lamp, který se roku 1885, po zrušení pece, stal knížecím hajným.

Postupem času se chátrající pec zcela rozpadla. Roku 1906 přenechalo mikulovské panství tyto rozvaliny včetně okolního terénu o rozměru 1 hektaru zdejší obci. Ještě téhož roku byl zde založen z jehličnanů lesík, jehož zbytky dodnes zdobí dolní část obce.

Ve dvacátých letech byl na místě, kde se nacházela pec na pálení vápna, postaven letní výčep a kuželník. Se souhlasem obce ho vybuodoval Štěpán Kraus a na po-

Letní výčep, který byl postaven na místě, kde se do roku 1885 nacházela pec na pálení vápna. (Schatek, Hustopeče, 1930)

Dům, ve kterém bydlel poslední vápeník Pavlova. Po zrušení pece roku 1885 se stal knížecím hajným. (K. Streer, 1925)

Poslední zbytek letního výčepu. (V. Vajay, 1996)

Minulost a historická místa Pavlova

čest manželky ho nazval PAHOREK ANTONIE.

Až do roku 1945 bylo toto zařízení nejen vyhledávaným místem četných turistů, ale i oblíbeným dostaveníčkem zdejších občanů. Stejně jako mnohá historická místa ve zdejší obci, bylo i toto idylické zařízení zničeno a později zbouráno.

Ditrichštejnská hájenka Nový Išl

Hájovna z roku 1882 – NOVÝ IŠL (A. Folk, 1900)

V romantickém prostředí mezi Pavlovem a Klentnicí se nacházel malý myslivecký zámeček Nový Išl, postavený roku 1882. Lovecký sál, který zabíral celou plochu prvního poschodí, sloužil Ditrichštejnům k pohostění loveckých hostů. Byt hajného se nacházel v přízemní části budovy. V pozdějších letech sloužil tento zámeček už jen jako hájovna.

Posledním hajným, který pečoval o zdejší oboru s rozlohou 80 ha byl František Ludwiczek.

V dubnu 1945 hájovna Nový Išl lehla zcela popelem. Nedaleko vypálené hájovny byly 28. května nalezeny v malé provizorní lovecké chatě (v upravené skalní slují) 3 mrtvoly již ve značném rozkladu. Byl to hajný Ludwiczek, který zastřelil svou manželku, svého 10letého syna a sebe. Byli pohřbeni na místě činu za náboženských obřadů.

Hájovna Nový Išl (A. Folk, 1900)

Vodní pramen „Svatý Hubertus“ nedaleko hájovny (R. Jelínek, 1900)

Kolem roku 1960 byla Lesní správou v Židlochovicích postavena na místě hájovny nová přízemní budova, která slouží nyní jen rekreačním účelům.

Hajný Ludwiczek (snímek z roku 1941)

Minulost a historická místa Pavlova

Založení mlékárenského družstva

Roku 1913 bylo v Pavlově založeno mlékárenské družstvo. Do roku 1910 bylo veškeré mléko vyprodukované zdejšími chovateli dojnic zpracováváno přímo v domácnostech. Mléčné výrobky prodávali na trhu, a to ve čtvrtek v Hustopečích a v pátek v Mikulově. Jelikož ale ceny mléka po r. 1910 značně klesly, upustilo se od domácí výroby mléčných produktů. Mléko pak bylo prostřednictvím překupníků dopravováno do Brna a do Vídně. Zisk z toho měli ovšem jen překupníci, neboť vykupovali 1 litr mléka za pouhých 10 haléřů. Proto se 20. července roku 1913 uskutečnilo zasedání všech chovatelů dojnic, kde po odborné poradě založili mlékárenské družstvo.

Toto družstvo mělo 151 členů s 267 podílů. Byl vypracován členský řád, který obsahoval 32 bodů. Každý člen musel vložit do tohoto družstva 20 Kč a měl pětinásobné povinné ručení. Současně byl zvolen pětičlenný výbor, který byl tohoto složení:

Vilém Topolanský – předseda,

Karel Folk – místopředseda,

Josef Wedl – obchodní vedoucí,

Jan Beck a František Kraus – členové výboru.

Tímto výborem byl zakoupen dům, který se nacházel vedle domu čp. 164, směrem ke kulturnímu domu. Mikulovským stavitelem panem Kowalským byl dům přestavěn na sběrnou mléka. V budově se nacházela místnost pro příjem mléka, dále umývárna, kancelář a chladicí jáma o rozměrech 360 m³.

V zadním traktu byly další místnosti, do kterých byla umístěna tak zv. Reifeisenka (název určitého druhu spořitelny), která byla v Pavlově založena již roku 1896.

Stavební a investiční náklady na sběrnou mléka činily celkem 22.000 Kč. Provoz byl zahájen již 1. října 1913 – 1 litr mléka se vykupoval za 20 haléřů. Mléko bylo pravidelně dopravováno do Vídně. Do 31. prosince 1916 bylo odevzdáno 437.123 litrů mléka a průměrná tučnost činila 3,8 %.

Po první světové válce byla v Dolních Věstonicích zřízena mlékárna, kam se pak pravidelně denně koňským povozem odváželo mléko z Pavlova. Sběrna mléka v Pavlově byla v provozu i po r. 1945.

Mléko, které bylo odevzdáno zdejšími majiteli dojnic, přejímala paní Adéla Kocourková.

26. května 1946 byl František Zemek zvolen předsedou nově utvořené mléčné komise. Dodávka mléka v tomto roce stanovená činila 3,8 litrů z dojnice. Litr mléka stál 2,20 Kčs.

K likvidaci této sběrný mléka došlo koncem roku 1965.

Jednotné zemědělské družstvo dodávalo vyprodukované mléko nejdříve do mlékárny v Dolních Věstonicích. Po jejím zrušení bylo mléko dodáváno do mlékárny Břeclav.

Po r. 1990 došlo k likvidaci všech dojnic v jednotném zemědělském družstvu v Pavlově.

Sběrna mléka v Pavlově – nákras

Čtvrtá budova zleva – sběrna mléka v Pavlově
(T. Folk, 1944)

Pouliční osvětlení v Pavlově

Rozvoj pouličního osvětlení v Pavlově lze rozdělit do tří období. Již kolem roku 1895, na návrh starosty Viléma Kramera, byl učiněn pokus s pouličním osvětlením. Stabilně umístěné petrolejové lampy měly v noci osvětlovat ulice v Pavlově. Ponocný byl sice ochotný všechny pouliční lampy ráno zhasínat, ovšem s jejich zapalováním ve večerních hodinách, dále s čištěním a pak s doplňováním petroleje nesouhlasil. Proto neměla tato novota dlouhého trvání. Teprve krátce před

Minulost a historická místa Pavlova

1. světovou válkou se obecní rada rozhodla opět zavést pouliční osvětlení. Bylo proto umístěno osm petrolejových lamp po celé obci, a to na těchto místech: na budově, která se nacházela před nynější samoobsluhou, u domu čp. 35 (Martinec Josef st.), u domu čp. 58 (Jaroslava Herůfková), na konci tzv. Kostelní uličky (Pekařská ulička), v ulici směrem k vinárně (dnešní Podhradní ulice), na domě čp. 148, na tehdejším středním náměstí, t.j. horní část České ulice (Erika Pfefferová), na horní křižovatce směrem ke Klentnici a konečně před radnicí.

Ponocnému Peipertovi, který měl za úkol pečovat o pouliční lampy, byl přidělen žebřík, konev na petrolej a hadřík k čištění. Svěřenou práci vykonával sice svědomitě a pravidelně, ale tyto lampy svítily pouze tehdy, pokud nebyly větrem uhašeny.

Když za 1. světové války byl petrolej pouze na příděl, upustilo se opět od pouličního osvětlení. Lampy upevněné na stěnách nebo dřevěných stožárech postupem času mizely. Část pouliční lampy se zachovala dodnes v České ulici na domě čp. 148. K nočnímu pouličnímu osvětlení sloužily pak jen přenosné lucerny.

Roku 1937 se obecní rada po dlouhých sporech roz-

hodla obec elektrifikovat. Stavební práce pro veřejné osvětlení byly zahájeny 8. června roku 1937 a již 25. června téhož roku svítily pouliční elektrické lampy. Náklady činily 117.000 Kč.

Elektrické pouliční osvětlení z roku 1937 (T. Folk, 1944)

V roce 1971 bylo zahájeno vybudování výbojkového osvětlení v obci, které bylo dokončeno v dalším roce, náklady činily 350.000 Kčs.

V roce 1982 byla provedena generální oprava veřejného osvětlení za 108.000 Kčs a rekonstrukce celé elektrické sítě v obci za 1 milion Kčs.

Část petrolejové pouliční lampy se zachovala dodnes na domě čp. 148. (V. Vajay, 1999)

Poštovní podatelna v Pavlově

1. června 1749 jel první poštovní vůz z Vídně přes Pohořelice do Brna. Pošta vyjížděla z Vídně přes Nový Přerov do Drnholce, odtud dále přes Mikulov a Pohořelice do Brna, Olomouce, Nisy a do Vratislavě.

Na Staré poště v Pohořelicích byla tehdy zřízena stanice k výměně koní (stáje pro 200 koní), později také v Nové Vsi.

Minulost a historická místa Pavlova

Zřízením poštovního úřadu v Dolních Věstonicích 16. srpna 1869 byla současně zřízena i poštovní podatelna v Pavlově. Zaměstnancem této podatelny byl František Pfeiler, který tuto službu vykonával téměř 50 let (narodil se r. 1846 a zemřel r. 1919). František Pfeiler byl současně i majitelem malého obchodu se smíšeným zbožím a měl i trafikou. Tento dům je zbourán, stál mezi domy čp. 147 a čp. 148.

Po smrti Františka Pfeilera převzal jeho syn Josef Pfeiler veškerou agendu poštovní podatelny v Pavlově a také doručovatelskou službu. Tuto práci vykonával až do roku 1929.

Josef Pfeiler, který byl současně i obecním zřízencem (policajtem) a ponocným, bydlel v domě, který se nacházel v nynější zahradě domu čp. 52, domek se nacházel v takzvané Kostelní (pekařské) uličce. Od roku 1929 byl vedoucím poštovní podatelny a také listonošem Vavřínek Lang. Podatelna se nacházela v jeho domě (nyní dům čp. 49). Poštovní zásilky z Pavlova se dopravovaly denně mimo neděli do poštovního úřadu v Dolních Věstonicích.

V září 1939 byla poštovní podatelna v Pavlově přičleněna k poštovnímu úřadu v Mikulově, a to až do dubna 1945.

Od 22. dubna do 17. června 1945 byl poštovní provoz v Pavlově zastaven. 18. června 1945 byla zřízena provizorní poštovní podatelna v budově Obecního úřadu a byl zaveden opět pravidelný poštovní provoz. Naše obec náležela opět pod poštovní úřad Dolní Věstonice. Roku 1965 bylo v Pavlově v budově radnice zřízeno poštovní středisko, které bylo později začleněno pod poštovní úřad Břeclav 2.

Doručovatelskou službu od roku 1945 vykonávali v Pavlově postupně: Zerzánek, Klein, Raunigerová a pak Michalčíková Františka. Po její smrti roku 1963 nastoupila na uvolněné místo doručovatelky Věra Marynčuková. Po jejím odchodu nastoupila na krátkou dobu Anna Straškrabová, kterou vystřídala rovněž na krátkou dobu Dana Zvonková. Od ledna 1968 byla vedoucí poštovního střediska v Pavlově a současně i doručovatelkou Marie Kabelová, která odešla začátkem roku 1989 do starobního důchodu. Na uvolněné místo nastoupila pak její dcera Bronislava Hasalová.

Poštovní středisko se roku 1991 přestěhovalo z budovy obecního úřadu do budovy zemědělského družstva.

V únoru 1993 odešla na mateřskou dovolenou Bronislava Hasalová a na její místo nastoupila Božena Cetlová.

Poštovní středisko, které se od roku 1991 nacházelo v budově zemědělského družstva, bylo vzhledem k odlehlosti zcela nevyhovující. Proto bylo toto poštovní středisko po rozsáhlejší stavební úpravě přemístěno do dolní části budovy obecního úřadu. Provoz v novém středisku byl zahájen 18. června 1996. Téhož roku odešla na mateřskou dovolenou Božena Cetlová-Stehlíková a do funkce vedoucího střediska nastoupila Helena Martincová. Doručovatelskou službu převzala Ludmila Pánisová, kterou po krátkém působení vystřídala Jitka Mikulášková.

Dne 23. listopadu 1999, kdy se vrátila Božena Cetlová-Stehlíková z mateřské dovolené, vystřídala Helenu Martincovou ve vedoucí funkci. Jitka Mikulášková vykonávala nadále doručovatelskou službu. Ke změně ve vedoucí funkci poštovního střediska došlo v lednu 2000, kdy Božena Stehlíková rozvázala pracovní poměr a Bronislava Hasalová převzala po sedmileté přestávce opět vedoucí místo zdejšího poštovního střediska.

Poštovní středisko, které se nachází v dolní části budovy obecního úřadu. (V. Vajay, 1999)

Minulost a historická místa Pavlova

V prostoru mezi domem čp. 147 (s nápisem PRIVAT) a následujícím domem čp. 148 se nacházela do roku 1929 poštovní podatelna. (J. Maca, 1998)

Česká ulice – zleva: vinný sklep (původní stará zbrojnice), sousední dům byl zbourán a postaven rekreační dům, vpravo pak dům čp. 147, ještě s původním štítem, vedle kterého se nacházela do roku 1929 poštovní podatelna. (foto 1955)

Zcela vpravo dům čp. 49, ve kterém se nacházela do roku 1945 poštovní podatelna. (foto 1940)

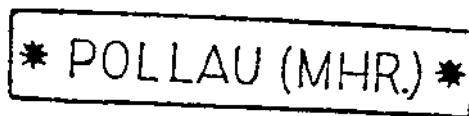

Dům čp. 49 (J. Pavůčková, 1990)

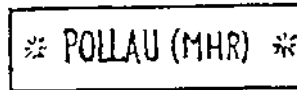
Razítka poštovní podatelny v Pavlově

A) Rakouská poštovní správa

dobu trvání: do 27. října 1918

1. jednořádkové gumové razítko bez udání poštovního úřadu, (velikost 5,3 cm x 1 cm)

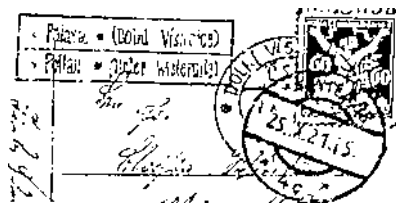

2. jednořádkové gumové razítko v menším provedení (velikost 3,8 cm x 1,1 cm)

B) Československá poštovní správa

dobu trvání: od října 1918

do října 1938

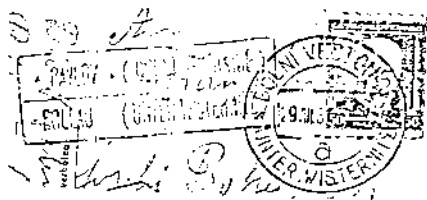

1. dvouřádkové gumové razítko s textem + Palava + (Dolní Vistovice) + Pollau + (Unter Wisternitz)

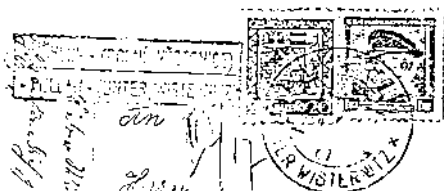
V používání do roku 1924

(velikost 4,7 cm x 1,4 cm)

Minulost a historická místa Pavlova

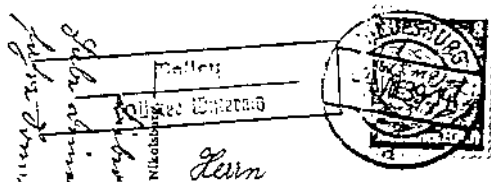
2. dvouřádkové gumové razítko s udáním pošt. podatelný a v závorce pošt. úřad – český a německý text (velikost 5,1 cm x 1,7 cm)

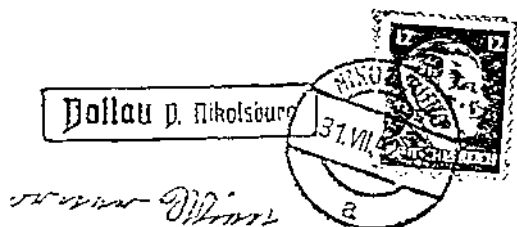
3. rovněž dvouřádkové gumové razítko se stejným textem pouze v menším provedení (velikost 4,8 cm x 1,4 cm)

C) Německá poštovní správa

doba trvání: od poloviny října 1938
do poloviny dubna 1945

1. dvouřádkové gumové razítko s udáním poštovního úřadu, (velikost 5,2 cm x 1,25 cm)

2. jednořádkové gumové razítko s uvedením pošt. podatelný a pošt. úřadu, (velikost 4,3 cm x 8 mm)

3. kovové kulaté úřední razítko s uvedením dne a času (velikost – průměr 28 mm)

Poštovní středisko Pavlov

Od dubna 1945 nevlastní Pavlov poštovní razítko. Gumové razítko s textem: Poštovní středisko Pavlov se používá jen ve vnitropodnikovém styku.

Vznik sochy sv. Floriána v Pavlově v Podhradní ulici

Roku 1713 vznikl požár v domě čp. 44, který se velmi rychle rozšířil na další sousední domy. Když jistý Adam Schneider, který pracoval ve vinohradě zjistil, že mu hoří střecha domu, zapřísahal se, že dá postavit sochu sv. Floriána v případě, že mu neprohoří strop domu. Jelikož mu skutečně shořela jen střecha, svůj slib splnil a ještě téhož roku dal před jeho domem postavit slíbenou sochu, která tam stojí dodnes.

(foto J. Maca)

Minulost a historická místa Pavlova

Sv. Florián – patron hasičů

Pavlovská socha sv. Floriána
v Podhradní ulici (1990)

Pavlovská zbrojnice, která byla postavena roku 1930 za cca 60.000 Kč.
(foto 1980)

Stará zbrojnice, která byla do roku 1930 v provozu.
(V. Topolanský, 1950)

Požární zbrojnice

Pan Pawlik, čestný občan Pavlova, založil ve zdejší obci 17. července 1876 spolek dobrovolných hasičů. Vinný sklep čp. 79, který nyní vlastní Vilém Topolanský, sloužil do roku 1930 jako zbrojnice dobrovolným hasičům.

Jelikož tato zbrojnice byla v pozdějších letech prostorově nevyhovující, byla za přispění obce roku 1930 postavena nová.

Celkové náklady činily cca 60.000 Kč. 14. května 1930 byla nová zbrojnice slavnostně vysvěcena.

Spolek dobrovolných hasičů byl do roku 1945 velmi aktivní, zúčastnil se všech církevních a jiných obecních slavností.

Snímek z oslav 50letého výročí trvání spolku dobro-

volných hasičů v Pavlově. Oslava se konala 13. června 1926 na prostranství před radnicí. Na zahájení slavnosti byla sloužena polní mše, ze které pochází tento snímek. Po odpoledním ukázkovém cvičení následovala až do nočních hodin taneční veselice – rovněž na prostranství před radnicí.

Odsunem Němců zanikl koncem dubna 1945 německý spolek dobrovolných hasičů.

1. července 1945 založil Antonín Hromádka „Sbor dobrovolných hasičů“ ve zdejší obci z českých osídlenců. Název tohoto spolku byl později změněn na „Požární ochranu“.

Roku 1980 byla zahájena oprava požární zbrojnice a ještě téhož roku se dočkala nové hliníkové střešní krytiny. Další opravy, které si vyžádaly částku 20.000 Kčs, byly ukončeny v r. 1982.

Aktivitu pavlovských požárníků nelze hodnotit příliš kladně, zvláště v posledních letech.

Minulost a historická místa Pavlova

Při okrskové soutěži požárních družstev, která se konala 22. května 1977, obsadilo družstvo z Pavlova 2. místo.

Členové Požární ochrany:
zleva: Vojtěch Snopek, Bohumil Příborský, Karel Smítek,
Oldřich Maňák, Jindřich Urban, František Hřebačka

(M. Martišová, 1980)

Tělovýchova v Pavlově

1. září 1948 byl založen přípravný výbor SOKOLA. 19. ledna 1949 byla ustavena jednota SOKOL a do čela zvolen Tomáš Horáček. Téhož roku byl založen fotbalový klub a bylo zřízeno hřiště nad Pavlovem – v dnešních zahrádkách na Zahradní ulici.

Později bylo toto hřiště zrušeno a na loukách pod Pavlovem bylo vybudováno nové.

Výstavbou přehrady došlo ke zrušení i tohoto hřiště.

Roku 1972 bylo proto započato s výstavbou nového sportovního hřiště, kde byly provedeny zemní úpravy nákladem 113.800 Kčs. Na tuto akci poskytl Okresní národní výbor v Břeclavi dotaci v částce 193.400 Kčs, jako náhradu za odnětí půdy zabrané na výstavbu přehrady. Nové hřiště bylo vybudováno za zahradami domů čp. 26 a 27 za lesíkem. K slavnostnímu otevření nového sportovního hřiště a kabin došlo 1. června 1980. Tělovýchovná jednota SOKOL v Pavlově vykazovala po celá léta dobrou činnost, na celostátní SPARTAKIÁDĚ, která proběhla od 3. do 5. června 1960, cvičilo z naší obce 12 dospělých a 4 starší žáci.

Zápis z obecní kroniky z roku 1971:

Nejmasovější organizací v obci je SOKOL, který má celkem 79 členů, z toho 16 žen a 63 mužů. V pravidelné činnosti jsou tři oddíly: oddíl cvičení základní tělesné výchovy, oddíl kopané, oddíl stolního tenisu.

Dlouholetým funkcionářem Sokola byl Jan Bednář, dále se do dějin Sokola v Pavlově zapsal Antonín Kabela, Josef Vrba, Josef Bednář, Jaroslav Straškraba a Ladislav Juriga. Dlouholetým pokladníkem Sokola v Pavlově byl František Macek.

Oddíl kopané:

1. řada zleva: Josef Polášek, Jaroslav Nešpor, Jaroslav Hasala

2. řada zleva: Miroslav Polášek, ?, Antonín Padalík, Zdeněk Šišma, Jakub Duhajský, Tomáš Maňák, Emil Štoudek, Antonín Foltýn, František Benda st. (foto kolem roku 1955)

K slavnostnímu otevření nového sportovního hřiště a kabin došlo 1. června 1980. (M. Martišová, 1980)

Oddíl kopané:

1. řada zleva: Pavel Kašník, Ladislav Juriga, Ing. Jan Hajda, Oldřich Maňák, Zdeněk Helešic
2. řada zleva: Jaroslav Kvietek, Josef Bednář, Josef Martinec, Josef Juriga, Oldřich Bednář, Karel Bednář, (František Michalčík, Zdeněk Maňák, Vladimír Ďuriš) (kolem roku 1985)

Oddíl kopané:

1. řada zleva: Minařík (Klentnice), Bohumil Machala, Edwin Schneider, Ladislav Juriga, Jan Maňák
2. řada zleva: František Weiss, Mimochodek (Klentnice), Machajdík (Klentnice), Zdeněk Maňák, Ludvík Jurkovič, Jaroslav Straškraba (rok 1983)

Jan Bednář – dlouholetý funkcionář Sokola v Pavlově. (M. Martišová, 1980)

Po sportovním zápění. Zleva: rozhodčí Antonín Májíček, vítězové Ladislav Snopek, Marek Topolanský, Edwin Schneider ml.

Minulost a historická místa Pavlova

Obchody se smíšeným zbožím

Do roku 1938 byly v Pavlově 3 obchody se smíšeným zbožím: A. Vollmostová v domě čp. 59, H. Schön v čp. 36 a F. Landauf v čp. 21. Obchodník F. Landauf se koncem roku 1938 přestěhoval do Břeclavi.

Od roku 1945 byly v Pavlově po dobu dvou let dva ob-

Vlevo dům čp. 59 – do roku 1947 obchod se smíšeným zbožím Bohumila Juříčky. (1935)

chody se smíšeným zbožím.

Bohumil Juříčka spravoval obchod v čp. 59 až do roku 1947, kdy se z Pavlova odstěhoval. Obchod v čp. 36 řídila Slovácká svépomoc z Hodonína, vedoucí byla Anna Hanáková z Ratiškovíc.

Dne 13. srpna 1946 se vzdala Anna Hanáková pro finanční nezdár místa a novým vedoucím byl jmenován František Hrabal. V této funkci byl do 1. března 1951, kdy nastoupil v Mikulově jako předseda Jednoty. Zdejší obchod převzala po Františku Hrabalovi Růžena Medlíková.

Po jejím odchodu v roce 1957 nastoupila jako vedoucí obchodu Marie Kučerová. Když se v roce 1959 odstěhovala, nastoupil opět jako vedoucí prodejny František Hrabal.

Prodejna Jednoty se nacházela stále v čp. 36, ve starém a vlhkém, zcela nevyhovujícím domě. I prostorově byla tato prodejna nevyhovující.

V roce 1965 bylo proto započato s výstavbou nové samoobslužné prodejny ve středu obce, na křižovatce dvou hlavních ulic. Stavba byla ukončena na podzim

Zcela vpravo dům čp. 36, ve kterém byl do roku 1966 obchod se smíšeným zbožím. (1960)

Nová prodejna (1966)

František Hrabal, vedoucím zdejší prodejny byl od r. 1946 do r. 1951 a od r. 1959 do r. 1978. Když v květnu 1978 odešel do starobního důchodu, novou vedoucí prodejny byla jmenována Božena Bednářová. Prodejnu vedla od r. 1978 do r. 1984. Od r. 1984 je vedoucí prodejny Jarmila Chramostová.

roku 1966.

V roce 1994 byla provedena přestavba této prodejny a současně bylo také zmodernizováno celé prodejní zařízení.

Od roku 1947 do roku 1991 byl v Pavlově pouze jeden obchod se smíšeným zbožím, jehož majitelem byla JEDNOTA – SPOTŘEBNÍ DRUŽSTVO Mikulov.

V roce 1990 bylo na ulici Rudolfa Gajdoše započato s výstavbou další, poněkud menší prodejny. Provoz v této prodejně, kterou vlastní nyní manželé Sedláčkovi (z domu čp. 100), byl zahájen v srpnu 1991.

Minulost a historická místa Pavlova

Část ulice R. Gajdoše (990 před stavbou prodejny)

Pohled na prodejnu (1992)

Pohled na prodejnu (1998)

Vnitřní část prodejny - na snímku z roku 1999 majitel prodejny Sedláček.

Vyživování občanů bylo od r. 1945 do 1. června 1953 zajištěno prostřednictvím potravinových lístků.

Potravinové lístky byly pro děti: (podle věku)

od 0–6 let

od 6–12 let

od 12–15 let

Lístky pro dospělé:

pro pracující

pro důchodce

pro soukromě hospodařící

pro členy JZD – základní

Měsíční příděl na základní lístky byl:

5000 g chleba 100 g másla

3500 g mouky 360 g umělých tuků

1150 g masa 500 g cukru

240 g sádla 100 g mýdla

Chléb o váze 3 kg byl prodáván za 24 Kčs.

V roce 1952 byl prodáván chléb i volně, 1 kg za 16 Kčs. Rohlíky o váze 60 g stály na lístky 1,50 Kčs, volně 3 Kčs.

Volný prodej byl pak rozšířen o cukr a salám. Salám se prodával na lístky 1 kg za 55 Kčs, volně za 220 Kčs. Lístková agenda velmi zatěžovala. Proto zrušení potravinových lístků dnem 1. června 1953 přineslo velké ulehčení.

V roce 1953 byla také provedena měnová reforma a peníze byly vyměněny:

do 300 Kčs na dospělou osobu 1 : 5

od 300 Kčs 1 : 50

vkładní knížky 1 : 50.

(vklady byly zmrazeny)

V roce 1975 byl poprvé uskutečněn prodej mléka v sáčcích o obsahu 1 litr za 2 Kčs. Do prodeje bylo zařazeno několik nových výrobků, především mražených polotovarů. Byl dodáván podmáslový chléb o váze 2 kg za 8 Kčs.

Zdejší prodejna velmi dobře prosperovala, o čemž svědčí výše ročních obrátů:

rok:	roční obrat:
1948	1 280 000 Kčs
1949	1 432 000 Kčs
1958	1 300 000 Kčs
1960	1 200 000 Kčs
1968	1 740 000 Kčs
1975	2 463 000 Kčs
1980	3 416 000 Kčs
1985	3 867 000 Kčs
1986	3 937 000 Kčs

Minulost a historická místa Pavlova

